

SAKSUTSKRIFT

Kathinka Messel
14.04.2025

Saksbehandler har ansvar for videre oppfølging

Arkivsak-dok. 24/08540-12
Saksbehandler Julie Sand Haugerud

Planinitiativ for vindkraft

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk 2023 - 2027	19.03.2025	7/25
2 Formannskapet 2023 - 2027	27.03.2025	26/25
3 Bystyret 2023 - 2027	10.04.2025	22/25

Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk har behandlet saken i møte 19.03.2025 sak 7/25

Møtebehandling i Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk 19.03.2025:

Følgende hadde ordet ved behandling av saken:

Herman Gjeitanger (Frp), Helene Winther Gjerløw (MDG), Arild Sunde (Sp), Christer Ryen (Ap), Per Ludvig Spydevold (KrF), Nina Slavica Bazler (INP), Henriette Stray Juuhl (H), Tor Egil Brusevold (Ap), Bjørn Lande (KrF)

Representanten Herman Gjeitanger (Frp) fremmet følgende forslag på vegne av Fremskrittspartiet, Industri- og Næringspartiet og Pensjonistpartiet:

Det tillates ikke utbygging av vindkraft på land i Sarpsborg kommune. Planinitiativene avvises i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8 annet ledd.

Representanten Helene Winther Gjerløw (MDG) fremmet følgende endringsforslag:

Utbygging av fornybar energi skal skje i allerede utbygde og forringede områder for å unngå inngrep i viktige naturområder. Både vindkraft, solkraft og annen energiproduksjon skal lokaliseres der naturen allerede er forringet, for eksempel på industriområder, langs eksisterende infrastruktur eller i bebygde områder. Ved å styre utbyggingen bort fra sårbare økosystemer skal vi sikre både en stabil energiforsyning og bevaring av naturmangfold for fremtidige generasjoner. Utbygging av fornybar energi som gir netto naturgevinst gjennom naturrestaurering skal prioriteres.

Votering

Fellesforslag fra Fremskrittspartiet, Industri- og Næringspartiet og Pensjonistpartiet fikk 4 stemmer (Frp 1, INP 1, Pp 1, Sp 1)) og falt.

Forslaget fra Miljøpartiet de Grønne fikk 1 stemme (MDG 1) og falt.
Kommunedirektøren innstilling ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer (mindretallet Frp 1, INP 1, Pp 1, MDG 1, Sp 1).

Innstilling fra Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk 2023 - 2027

Det igangsettes planarbeid, i medhold av plan- og bygningsloven § 12-8, for:

- områdereguleringsplan for vindkraft, Rudskogen
- områdereguleringsplan for sol- og vindkraft, Buer-Rønneld
- områdereguleringsplan for vindkraft, Syverstad

Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta planinitiativene til behandling. Eventuell sak om å legge planforslag ut til offentlig ettersyn behandles av bystyret. Det legges opp til en eller flere underveismeldinger i den videre behandlingen av saken.

Formannskapet har behandlet saken i møte 27.03.2025 sak 26/25

Møtebehandling i Formannskapet 27.03.2025:

Det vises til notat fra kommunedirektøren sendt formannskapets medlemmer 21.03.2025 (Dok. 24/08540-14).

Representanten Ståle Solberg (SaFoSa) ba om å få sin habilitet vurdert i henhold til forvaltningsloven § 6, 2 ledd. Han ble enstemmig erklært inhabil ved behandlingen av saken. Representanten fratrådte ved behandlingen av habilitetsspørsmålet og ved behandlingen av saken. Vararepresentant Ann-Hege Indrevoll (H) tiltrådte ved behandlingen av saken.

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Andreas Brännström (FrP), Margrethe Motzfeldt (H), Jan Petter Bastøe (R), Therese Thorbjørnsen (Ap), Henriette Holt Gausdal (Sp), ordfører Magnus Arnesen

Representanten Andreas Brännström (FrP) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Fremskrittspartiet, Rødt og Senterpartiet:

Det tillates ikke utbygging av vindkraft på land i Sarpsborg kommune. Planinitiativene avvises i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8 annet ledd.

Votering

Innstillingen fra Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk ble satt opp mot endringsforslaget fra Fremskrittspartiet, Rødt og Senterpartiet.

Innstillingen fra Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk ble vedtatt med 7 mot 4 stemmer (mindretallet FrP2, R1, Sp1).

Formannskapets innstilling:

Det igangsettes planarbeid, i medhold av plan- og bygningsloven § 12-8, for:

- områdereguleringsplan for vindkraft, Rudskogen
- områdereguleringsplan for sol- og vindkraft, Buer-Rønneld

- områdereguleringsplan for vindkraft, Syverstad

Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta planinitiativene til behandling. Eventuell sak om å legge planforslag ut til offentlig ettersyn behandles av bystyret. Det legges opp til en eller flere underveismeldinger i den videre behandlingen av saken

Bystyret har behandlet saken i møte 10.04.2025 sak 22/25

Møtebehandling i Bystyret 10.04.2025:

Det vises til notat fra kommunedirektøren sendt bystyrets medlemmer 08.04.2025 (Dok. 24/08540-23).

Representanten Ståle Solberg (SaFoSa) ba om å få sin habilitet vurdert i henhold til forvaltningsloven § 6, 2 ledd. Han ble enstemmig erklært inhabil. Representanten fratrådte ved behandlingen av habilitetsspørsmålet og ved behandlingen av saken. Vararepresentant Steinar Haakenstad (SaFoSa) tiltrådte ved behandlingen av saken.

Representanten Helene Winther Gjerløw (MDG) ba om å få sin habilitet vurdert i henhold til forvaltningsloven § 6. Representanten fratrådte ved behandlingen av habilitetsspørsmålet. Hun ble enstemmig erklært habil og deltok ved behandlingen av saken.

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Jan Petter Bastøe (R), Christian Granli-Østmark (H), Elin Ileby Nakstad (H), Nils Øby (H), Helene Winther Gjerløw (MDG), Margrethe Motzfeldt (H), Hanne Berg Johansen (SV), Nina Bazler (Inp), Rune Andreassen (ND), Bjørn Lande (KrF), Nancy Githmark (Ap), Stig A. Hansen (Ap), Andreas Brännström (FrP), Therese Thorbjørnsen (Ap), Henriette Holt Gausdal (Sp), Arild Sunde (Sp), Ove Gundersen (FrP), Steinar Haakenstad (SaFoSa), Hamza Gartit (Ap), Christer Ryen (Ap), Marensius Sommer (FrP), Marthe Bastøe (R), ordfører Magnus Arnesen

Representanten Helene Winther Gjerløw (MDG) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Miljøpartiet De Grønne:

Utbygging av fornybar energi skal skje i allerede utbygde og forringede områder for å unngå inngrep i viktige naturområder. Både vindkraft, solkraft og annen energiproduksjon skal lokaliseres der naturen allerede er forringet, for eksempel på industriområder, langs eksisterende infrastruktur eller i bebygde områder. Ved å styre utbyggingen bort fra sårbare økosystemer skal vi sikre både en stabil energiforsyning og bevaring av naturmangfold for fremtidige generasjoner. Utbygging av fornybar energi som gir netto naturgevinst gjennom naturrestaurering skal prioriteres.

Representanten Nina Bazler (Inp) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Industri- og næringspartiet, Rødt, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Pensjonistpartiet:

Det gjennomføres en rådgivende folkeavstemning for å innhente innbyggernes mening om kommunen skal tillate utbygging av vind- og solkraft i uberørt natur. Behandlingen av saken utsettes til resultatet av folkeavstemningen foreligger.

Representanten Rune Andreassen (ND) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Norgesdemokratene:

Det igangsettes ikke planarbeid for vindkraft i Sarpsborg kommune.

Representanten Andreas Brännström (FrP) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Fremskrittspartiet, Pensjonistpartiet, Rødt, Senterpartiet og Industri- og næringspartiet:

Det tillates ikke utbygging av vindkraft på land i Sarpsborg kommune. Planinitiativene avvises i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8 annet ledd.

Representanten Jan Petter Bastøe (R) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Rødt:

Planprogram fremmes også for bystyret, i tillegg til behandlingen i hovedutvalg og formannskap.

Votering

Endringsforslaget fra Industri- og næringspartiet, Rødt, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Pensjonistpartiet fikk 16 stemmer (Inp1, R2, FrP7, Sp2, Pp2, MDG1, SV1) og falt.

Endringsforslaget fra Miljøpartiet De Grønne fikk én stemme (MDG1) og falt.

Endringsforslaget fra Norgesdemokratene fikk 16 stemmer (ND1, Inp1, R2, FrP7, Sp2, Pp2, SV1) og falt.

Formannskapets innstilling ble satt opp mot endringsforslaget fra Fremskrittspartiet, Pensjonistpartiet, Rødt, Senterpartiet og Industri- og næringspartiet. Formannskapets innstilling ble vedtatt med 26 mot 17 stemmer (FrP7, Pp2, R2, ND1, Sp2, Inp1, MDG1, SV1).

Endringsforslaget fra Rødt ble enstemmig vedtatt.

Bystyrets vedtak

Det igangsettes planarbeid, i medhold av plan- og bygningsloven § 12-8, for:

- områdereguleringsplan for vindkraft, Rudskogen
- områdereguleringsplan for sol- og vindkraft, Buer-Rønneld
- områdereguleringsplan for vindkraft, Syverstad

Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta planinitiativene til behandling. Eventuell sak om å legge planforslag ut til offentlig ettersyn behandles av bystyret. Det legges opp til en eller flere underveismeldinger i den videre behandlingen av saken.

Planprogram fremmes også for bystyret, i tillegg til behandlingen i hovedutvalg og formannskap.

Planinitiativ for vindkraft

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere:

Katarzyna Mitwicka, Julie E. Stentsøe, Maylinn Dramstad, Maria Skåren

Kommunedirektørens innstilling:

Det igangsettes planarbeid, i medhold av plan- og bygningsloven § 12-8, for:

- områdereguleringsplan for vindkraft, Rudskogen
- områdereguleringsplan for sol- og vindkraft, Buer-Rønneld
- områdereguleringsplan for vindkraft, Syverstad

Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta planinitiativene til behandling. Eventuell sak om å legge planforslag ut til offentlig ettersyn behandles av bystyret. Det legges opp til en eller flere underveismeldinger i den videre behandlingen av saken.

Vedlegg:

Planinitiativ Buer Rønneld

Planinitiativ Rudskogen Vindr

Planinitiativ Syverstad

Forslag til Nasjonal ramme for vindkraft

Regional plan vindkraft for Østfold 2012

Energiutredning - hovedrapport for Søndre Østfold

Energiutredning - delrapport for Sarpsborg kommune

Veileder: Planlegging og konsesjonsbehandling av vindkraftanlegg på land

Sammendrag:

Sarpsborg kommune har mottatt tre planinitiativ for vindkraft: Rudskogen vindkraftanlegg, Buer-Rønneld sol- og vindkraftanlegg og Syverstad vindkraftanlegg. Vindr Norge AS og Zephyr AS ønsker å sette i gang områdereguleringsprosesser for å kunne etablere vindkraft. Behandling av planinitiativene har avvartet konklusjonene i Energiutredningen som ble behandlet i bystyret i desember 2024.

Områder for vindkraft er ikke vurdert eller innarbeidet i kommuneplanens arealdel (2024-2036). Energiutredningen viser at det er behov for mer fornybar kraft i vår region. For å avgjøre om områdene er egnet for vindkraft er det behov for utredninger. Gjennom en områdereguleringsprosess vil en rekke temaer bli konsekvensutredet og gi en bredere forståelse av både positive og negative konsekvenser. Det er foreløpig ikke tatt stilling til hvilke temaer som må utredes. Det må utarbeides et planprogram som skal peke på viktige hensyn og temaer som må utredes i planarbeidet, og en planprosess etter plan- og bygningsloven sikrer også medvirkning underveis.

En områdereguleringsplan for vindkraftanlegg skal være en overordnet plan, mens detaljert utforming behandles av NVE etter det er gitt konsesjon. NVE gir ikke konsesjon før godkjenning av områdereguleringen foreligger. En godkjent områderegulering er ikke en garanti for at NVE gir konsesjon til anlegget.

Kommunedirektøren anbefaler at det igangsettes planarbeid av områdereguleringsplanene og at det legges opp til en eller flere underveismeldinger i prosessen. Kommunedirektøren

gis fullmakt til å ta planinitiativene til behandling. Eventuell sak om å legge planforslag ut til offentlig ettersyn behandles av bystyret.

Utredning:

Bakgrunn for saken

Sarpsborg kommune har mottatt tre planinitiativ for vindkraft:

1. Rudskogen vindkraftanlegg (mottatt 10.04.2024) (Vindr Norge AS)
2. Buer-Rønneld sol- og vindkraftanlegg (mottatt 15.07.2024) (Zephyr AS)
3. Syverstad vindkraftanlegg (mottatt 15.07.2024) (Zephyr AS)

Vindr Norge AS og Zephyr AS ønsker å sette i gang områdereguleringsprosesser for å kunne etablere vindkraft. Planinitiativet for Buer-Rønneld foreslår i tillegg å etablere solkraft.

Når kommunen mottar et planinitiativ, skal det avholdes et oppstartsmøte. Ved behandling av planinitiativene i sak 81/24, ble det vedtatt å utsette behandling i påvente av Energiutredningen, som ble vedtatt i bystyret 12.12.2024. Dette for å få et bedre kunnskapsgrunnlag om kraftbehovet. Nå som Energiutredningen foreligger, må kommunen ta planinitiativene til behandling og avgjøre om det kan anbefales oppstart av planarbeidet.

Områder for vindkraft er ikke vurdert eller innarbeidet i kommuneplanens arealdel (2024-2036). Ettersom ingen av planinitiativene er i tråd med overordnet plan, legges det fram politisk sak for behandling i hovedutvalg for plan, miljø og teknikk, formannskapet og bystyret for å avgjøre om kommunen skal anbefale oppstart av planarbeid. Planinitiativ og oppstart av planarbeid behandles samlet, men i en eventuell videre prosess vil de tre sakene behandles hver for seg.

Forholdet til andre planer

Nasjonal ramme for vindkraft

NVE satte i gang et arbeid for å vurdere hvilke områder i Norge som kunne være egnet for vindkraft. I 2019 var forslaget på høring og deler av Sarpsborg ble utpekt som et mulig egnet område. Arbeidet ble avsluttet etter høringsprosessen på grunn av mye konflikt rundt de 13 foreslåtte områdene.

Vindkraft i Østfold 2012

Regional plan for vindkraft i Østfold ble vedtatt 25.10.2012 i fylkestinget. Planen skiller mellom mulig egnede områder, spesielt konfliktfylte områder og ikke aktuelle områder. Fagområder som ble konfliktvurdert i planen var nærhet til boliger/fritidsboliger, friluftsliv, kulturminner/miljøer, dyrka mark, landskapshensyn, viktige viltområder og etablerte verneområder eller inngrepsfrie naturområder.

Ved høring ble en mindre del av Buer-Rønneld foreslått, men vurdert som ikke egnet på grunn av landskaps-/natur-/friluftsverdier. Sarpsborg kommune behandlet høringssvaret i bystyret 29.09.2012, sak 69/12, hvor en var særlig kritiske til Sæbyvannet, selv om en så fordelen av større og konsentrerte utbygginger. I vedtatt plan er Brenne og Syverstad Øst vurdert som mulig egnet for vindkraftanlegg i Sarpsborg, sammen med seks andre områder i Østfold.

Fylkesplanen for Østfold mot 2050 skal revideres og regional plan for vindkraft vil oppheves og innlemmes i planen for «Areal og mobilitet».

Kommuneplanens arealdel 2024-2036

Alle de tre områdene er i hovedsak disponert til LNF. Planinitiativene berører i ulik grad hensynssoner, faresoner, sikringssoner eller verdisatte områder, for eksempel hensynssone for naturmiljø, sikringssone for drikkevann og temakart for friluftsliv. Mindre deler av områdene er også innenfor faresone for flom og overvann, og faresone for skred.

Kommunedelplan for klima og energi 2021-2030 beskriver vindkraft som en potensiell energikilde, men tar ikke stilling til om kommunen bør tilrettelegge for dette. Kommunedelplanen peker også på at vindkraft ofte kommer i konflikt med naturmangfold og friluftsliv.

Kommunedelplan for naturmangfold 2023-2031 har som hovedmål å sikre god tilstand i økosystemene og sikre trua og sårbare naturtyper i størst mulig grad. Et delmål er å få oversikt over naturmangfoldet gjennom kartlegging.

Handlingsprogram for næringsutvikling 2023-2030 beskriver et potensial for verdiskaping innen det grønne skifte for bedrifter som produserer fornybar energi, utstys- og tjenesteleverandører til produksjon av fornybar energi, og aktører med ny eller endret aktivitet på grunn av det grønne skiftet.

Overordnet energiutredning for Sarpsborg kommune og Søndre Østfold IPR
Energiutredningen ble behandlet i bystyret 12.12.2024. Søndre Østfold-regionen importerer energi, deriblant strøm, fra andre regioner, da forbruket er høyere enn produksjonen. Det forventes økt etterspørsel etter strøm i årene som kommer. Samtidig er det lav overføringskapasitet i strømmettet inn til regionen, hvilket vanskeliggjør import av strøm i de mest kritiske timene. Økt tilgang på ren energi er viktig for å bidra til jevnere energipriser, reduserte klimagassutslipp, omstilling i næringslivet og potensielt nye arbeidsplasser.

I Søndre Østfold regionen produseres det ca. 1 100 GWh strøm i dag, hovedsakelig fra elvekraftverkene i Sarpefossen (1 000 GWh). Fram mot 2030 forventes en etterspørsel av strøm på ca. 4 500 GWh i Søndre Østfold regionen, hvorav Sarpsborg sitt behov utgjør ca. 1 800 GWh. Dette er en økning i etterspørselen etter strøm i kommunen på ca. 400 GWh. Det er i tillegg en betydelig differanse mellom produsert og forbrukt effekt i de kaldeste timene, og dette er den begrensende faktoren for nye tilknytninger i området.

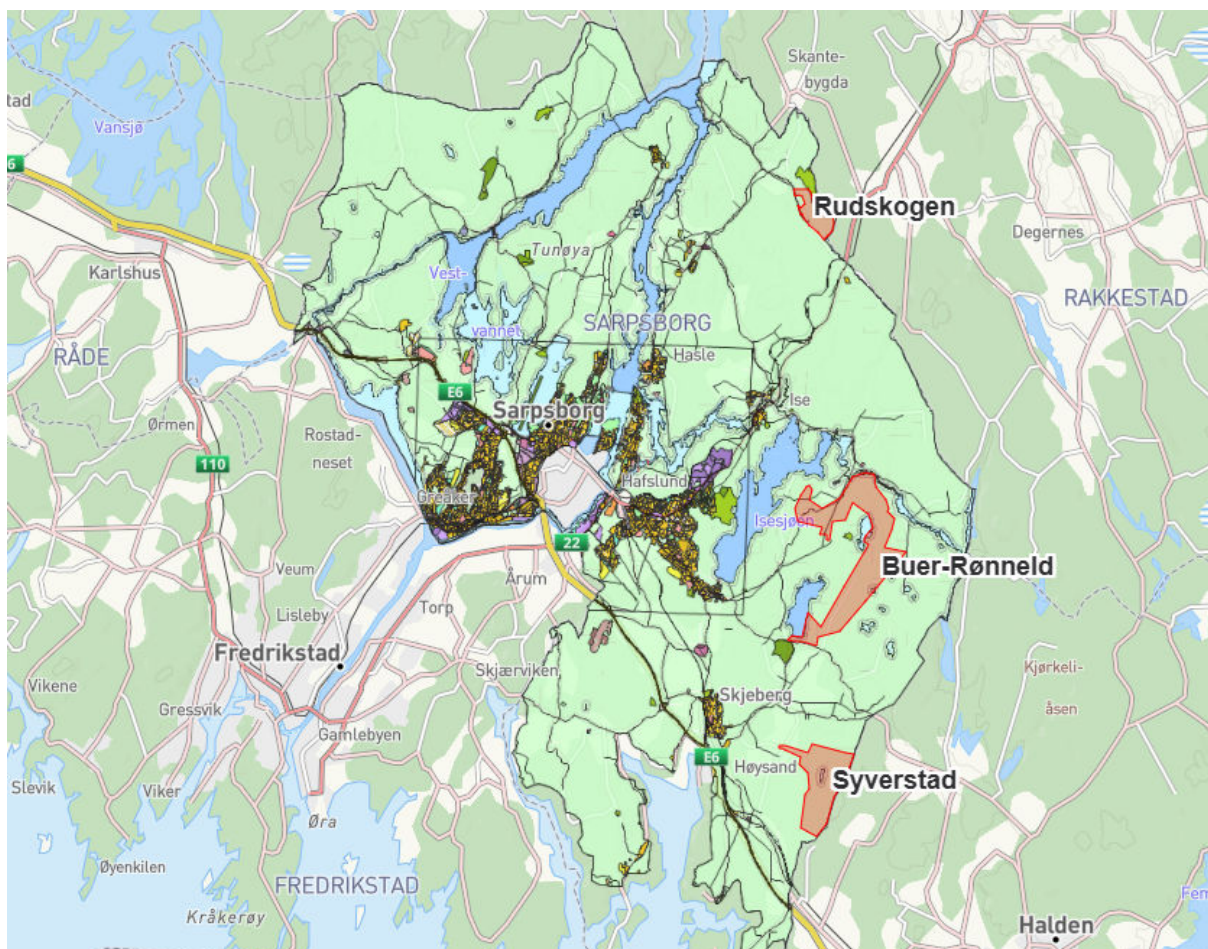
Knappheten på strøm er størst i vinterhalvåret, da forbruket er høyest. Produksjonskurven til vindkraftverk samsvarer godt med forbrukskurven, da det generelt er best vindforhold på vinterhalvåret. Bidraget fra vindturbiner er imidlertid begrenset i de kaldeste vintertimene, da dette gjerne er høytrykksdager med svakere vind.

Beskrivelse av planinitiativene

Kommunen har mottatt tre planinitiativ for vindkraft i perioden april – juli 2024. Planinitiativet for Rudskogen som ble mottatt først ble presentert for formannskapet 06.06.2024, og det ble fattet følgende vedtak:

"Sarpsborg kommune utsetter behandling av planinitiativ for områderegulering Rudskogen vindkraftanlegg. Behandling av planinitiativet tas opp igjen høsten 2024 når bystyret har behandlet overordnet energiutredning for Sarpsborg kommune."

I referatsak til formannskapet 29.08.2024 ble det redegjort for at kommunen la dette vedtaket til grunn for behandling av tilsvarende saker som gjelder vindkraftverk.

Figur 1: De tre planinitiativene er vist med rød skravur, med kommunens arealplan som underlag. For detaljert avgrensning vises det til hvert enkelt planinitiativ.

	Rudskogen vindkraft	Syverstad vindkraft	Buer-Rønneld sol- og vindkraft
Forslagsstiller	Vindr Norge AS	Zephyr AS	Zephyr AS
Konsulent	Multiconsult AS	Multiconsult AS	Multiconsult AS
Regional plan 2012	Ikke vurdert/ et areal lenger sør er vurdert som mulig egnet	Vurdert som mulig egnet område	Vurdert som ikke egnet grunnet viktig landskaps-, natur- og friluftlivsverdier
Nasjonal ramme 2019	Mulig egnet	Mulig egnet	Mulig egnet
KPA 2024-2036	LNF	LNF	LNF
Planområde	1000 dekar	3137 dekar	7351 dekar
Totalhøyder	175-235 m	200 m	220-255 m
Størrelse på anlegg	3 turbiner	8 turbiner	13 turbiner Ca. 1 700 daa solceller
Effekt (inntil)	22 MW	55 MW	Vind: 100 MW Sol: 100 MW _p
Energi (gjennomsnitt)	Vind: ca. 75 GWh/år	Vind: ca. 164 GWh/år	Vind: ca. 306 GWh/år Sol: ca. 100 GWh/år
Drikkevann	Sikringssone for drikkevann i Glomma. Eventuelt private brønner.	Eventuelt private brønner.	Sikringssone for drikkevann i Isesjøen. Eventuelt private brønner.

Friluftsliv	Registrerte friluftsområder.	Registrerte friluftsområder.	Registrert viktige friluftsområder.
Naturmangfold	Mangler oppdatert kunnskap.	Hensynssone for naturmiljø. Mangler oppdatert kunnskap.	Hensynssoner for naturmiljø. Krever nærmere utredninger.
Støy	Allerede støybelastet område med støy fra Rudskogen motorsportsenter. Krever nærmere utredninger.	Krever nærmere utredninger.	Det er overlappende støysoner fra skytebaner i nordre del av planområdet. Krever nærmere utredninger.
Kulturmiljø- og landskap	Bestemmelsesområde 2 km unna. Behov for nærmere utredning og analyse av fjernvirkning.	Bestemmelsesområde for landskap 1km unna i sør. KULA og kystområde ca. 5 km unna. Behov for nærmere utredning og analyse av fjernvirkning.	Berører bestemmelsesområde for landskap i nord og grenser til bestemmelsesområde for landskap i sør. Kula ca. 5 km unna. Behov for nærmere utredning og analyse av fjernvirkning.
Kulturminner	Kartlagte kulturminner nord i området. Krever nærmere utredninger.	Kartlagte kulturminner nord i området. Krever nærmere utredninger.	Kartlagte kulturminner nord og sør i området. Krever nærmere utredninger.

Figur 2: Tabell som gir en grov oversikt over forhold til overordna planer, forventet effekt og informasjon fra enkelte temakartlag som vurderes som relevant på nåværende stadium. Det er behov for nærmere utredning av samtlige temaer i tabellen, men også andre fagområder.

Antall turbiner og installert effekt er foreløpige tall, og kan endres ved detaljprosjektering. Årlig energiproduksjon er estimerte verdier, og vil endres ved eventuell endring i installert effekt og meteorologien gjennom produksjonsåret.

For en mer utførlig beskrivelse henvises til planinitiativene.

Prosess for behandling av vindkraft

I hovedtrekk er det tre steg et vindkraftanlegg må igjennom før det kan etableres; en prosess etter plan- og bygningsloven som kommunen har ansvar for, og to prosesser etter energiloven som NVE har ansvar for:

1. *Områdereguleringsplan (kommunen):*

Fastsetter overordnede rammer som formål for selve vindkraftanlegget, og øvrige formål utenfor anlegget som adkomstveier og eventuelle hensynssoner. Planen innebærer ikke internveier, plassering av turbiner eller øvrige detaljer.

2. *Konsesjonsbehandling (NVE):*

Avgjør om prosjektet kan realiseres eller ikke. Konsesjonsprosessen kan samordnes med planprosessen, men konsesjon kan ikke gis før en områdereguleringsplan er vedtatt. Kommunen er høringspart.

3. *Detaljeringsplan (NVE):*

Hvordan utbyggingen skal gjennomføres, med plassering av turbiner og internveier. Prosessen starter først etter det er gitt konsesjon. Kommunen er høringspart.

For samordnet prosess vises til s. 9 i vedlagt veileder for planlegging av vindkraft.

Ved hver planbehandling skal det vurderes om det er hensiktsmessig/ønskelig at planen går videre til neste steg i prosessen. Det er foreløpig planlagt følgende behandlinger i kommunen:

1. Behandle planinitiativ (hovedutvalg, formannskapet og bystyret)
2. Legge planprogram ut på høring (hovedutvalg og formannskapet)
3. Vedta planprogram (hovedutvalg, formannskapet)
4. Underveismelding (hovedutvalg, formannskapet og eventuelt bystyret)
5. Førstegangsbehandling planforslag (hovedutvalg, formannskapet og bystyret)
6. Sluttbehandling planforslag (hovedutvalg, formannskapet og bystyret)

Avklaring om konsekvensutredning

Det er krav om konsekvensutredning (KU) og planprogram. Planprogrammet skal behandles politisk og legges ut på høring før det kan fastsettes.

Behov for grunnnerv

Det foreligger i all hovedsak samarbeidsavtaler med grunneierne innenfor området, med unntak av veiarealer for atkomst.

Dyrket (Dyrkbar) mark

I alle planinitiativene inngår det dyrka og dyrkbar mark i planavgrensningen.

Kommunedirektørens vurdering

Kunnskapsgrunnlaget fra 2012 er fortsatt relevant på et overordnet nivå, men vil for enkelte forhold være utdatert. Høyde på turbiner og effekt har utviklet seg betraktelig siden 2012, i tillegg har kunnskap og kartleggingsmetoder blitt videreutviklet. For eksempel kartlegging av naturmangfold og myrområder anses å være mangelfull.

Østfold fylkeskommune har utarbeidet et høringsutkast til ny regional plan for areal og mobilitet. Energi er bare et av mange temaer i den nye regionale planen og det er usikkert om den vil bidra med mer kunnskap som kan styrke beslutningsgrunnlaget.

Energiutredningen konkluderer med at det er behov for mer fornybar kraft i vår region. Utbedring av vannkraft og energieffektivisering er ikke tilstrekkelig for å dekke forventet behov og det må satses på andre former for energiproduksjon. Kunnskapsgrunnlaget for hvilke konsekvenser vindkraftutbygging vil medføre er på nåværende tidspunkt mangelfullt for flere temaer. For å avgjøre om områdene er egnet for vindkraft er det etter kommunedirektørens vurdering behov for nærmere utredninger.

Planprosessene vil avdekke både positive og negative konsekvenser, og er etter kommunedirektørens oppfatning nødvendig for å få et godt nok beslutningsgrunnlag. Planprogrammet skal peke på viktige hensyn og temaer som må utredes i planarbeidet, og en prosess etter plan- og bygningsloven sikrer også medvirkning underveis (varsel om oppstart, høring av planprogram, offentlig ettersyn av planforslag). Det er ikke tatt stilling til hvilke temaer som må utredes, det vil skje gjennom behandling av planprogrammet.

Økt kunnskap om de aktuelle områdene vil kunne gi grunnlag for å vurdere om det er mulig å ta tilstrekkelig hensyn til ulike verdier. Kommunedirektøren presiserer at planprosessen kan avsluttes ved alle behandlinger og at tidligere vedtak ikke bør være avgjørende.

Oppsummering

Kommunedirektøren anbefaler at det igangsettes planarbeid av områdereguleringsplanene. Eventuell sak om å legge planforslag ut til offentlig ettersyn behandles av bystyret. Det legges opp til en eller flere underveismeldinger i prosessen. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta planinitiativene til behandling.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Vindkraftverk kan gi økte inntekter til kommunen i form av skatter og avgifter.

Vindr har opplyst at kommunene får en produksjonsavgift på 2,3 øre pr. kWh og 5,2 promille i eiendomsskatt etter dagens sats. Kommunen kan øke satsen for kraftproduksjonsanlegg til 7 promille uten å øke tilsvarende for andre næringsvirksomheter. 0,2 øre skal avsettes til lokale formål som natur, reindrift og eventuelle andre formål som er direkte berørt av arealbruken til vindkraftanlegget. Inntektene er frie og påvirker ikke andre overføringer fra staten.

Miljø:

Utvikling av fornybar energi medfører en målkonflikt mellom behovet for å redusere global oppvarming og klimaendringer, og ivaretagelse av natur, artsmangfold og økosystemer. Denne målkonflikten er gjeldende også ved utvikling av vind- og solkraft.

For å stanse klimaendringene og den globale oppvarmingen, må utslippet av klimagasser reduseres. Omlegging til utslippsfrie energiformer er en effektiv måte å redusere de direkte utslippene. Strøm er en høyverdig energiform med store bruksområder, og derfor ønsket til mange kraftkrevende omstillingsprosjekter.

Samtidig krever utvinningen av denne typen energi store arealer. Endret arealbruk er den største trusselen for økosystemer og artsmangfold, ifølge FNs naturpanel. Nedbygging av grøntområder avgir også klimagasser fra terrenginngrep, samt gir redusert evne til karbonopptak og redusert evne til å håndtere klimaendringene.

Folkehelse:

Urørt natur er en svært viktig kvalitet for friluftsliv i Norge. Endret landskapsbilde og inngrep i urørte naturområder kan ha en negativ påvirkning på friluftslivet.

Støy og visuell forurensning i form av fjernvirkning, skyggekast, lysmerking nattetid og refleksblink kan påvirke innbyggere negativt. Iskast kan medføre fare for ferdsel vinterstid.

Vindkraftverk kan gi økt tilgjengelighet for andre aktiviteter og brukergrupper på grunn av internveiene.